

Adroddiad i'r: Y Cyngor Llawn

Dyddiad y Cyfarfod: 10 Mehefin 2014

Aelod/Swyddog Arweiniol: Y Cynghorydd Barbara Smith

Awdur yr Adroddiad: Sophie Vaughan, Arbenigwr Tâl a Gwobrwyo

Teitl: Polisi Disgresiynau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad hwn yn amlinellu'r newidiadau i ddeddfwriaeth Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol, 2014, a'r newidiadau sydd eu hangen i bolisïau'r Cyngor.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Mae angen penderfyniad ar Bolisi Disgresiwn Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (copi ynghlwm yn Atodiad A) a'r newidiadau a amlinellwyd yn yr adroddiad canlynol.

Cefndir

Mae'r gost o ddarparu cynlluniau pensiwn y sector cyhoeddus wedi bod yn cynyddu'n raddol dros nifer o flynyddoedd ac roedd y Llywodraeth flaenorol yn poeni am eu cynaliadwyedd tymor hir. O ganlyniad, penododd y Llywodraeth yr Arglwydd Hutton i gadeirio Comisiwn Pensiynau Gwasanaethau Cyhoeddus annibynnol i gynnal adolygiad sylfaenol o ddarpariaeth pensiwn y sector cyhoeddus.

Derbyniodd y Llywodraeth bresennol argymhellion y Comisiwn ac fe wnaeth adrannau'r llywodraeth drafod gyda'r cynrychiolwyr cyflogwyr ac undebau llafur perthnasol, ac o ganlyniad daeth y Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol newydd i rym ar 1 Ebrill 2014.

Mae'r rheoliadau newydd yn ei gwneud yn ofynnol i bob cyflogwr o'r cynllun i adolygu eu datganiadau polisi pensiwn er disgresiwn presennol a chyhoeddi datganiadau newydd sy'n weithredol o 1 Ebrill, 2014. Mae'n ofynnol bod y datganiad polisi disgresiwn yn cael ei gytuno a'i gyhoeddi erbyn 1 Gorffennaf, 2014.

Mae'r prif newidiadau i'r cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol o Ebrill yn cael eu crynhoi isod:-

- I newid o gynlluniau pensiwn cyflog terfynol i gynllun enillion cyfartalog gyrfu wedi'u hail-werthuso.
- Dylai oedran ymddeol y cynllun fod yr un fath ag oedran pensiwn ymddeol y wladwriaeth

- Dylid cael mecanwaith rhannu costau lle byddai aelodau yn rhannu'r costau cynyddol ac nid y cyflogwyr yn unig, gyda 9 band o gyfraniadau yn arwain at fwy o gyfraniadau gan aelodau.
- Budd-daliadau a gronwyd ar 1/49fed o gyflog pensiynadwy ym mhob blwyddyn
- Gall aelodau ddewis 50/50 a thalu hanner cyfraniad ar gyfer hanner y buddion (croniad 1/98fed) am gyfnod diderfyn o amser.
- Gall aelodau ddewis cymryd taliad gwirfoddol o fuddion o 55 oed
- Diffiniad newydd o gyflog pensiynadwy i gynnwys oriau a weithiwyd gan gynnwys goramser nad ydyw'n gytundebol ac oriau ychwanegol ar gyfer gweithwyr rhan-amser.
- Cyfnod breinio o 2 flynedd yn hytrach na'r 3 mis blaenorol (h.y. gall aelodau ofyn am ad-daliad o fewn 2 flynedd)
- Dylai hawliau presennol aelodau presennol y cynllun gael eu diogelu

Mae'r pedwar mater penodol y mae angen i gyflogwyr ddatgan eu polisiau lleol fel a ganlyn: -

a) Disgresiwn y cyflogwr i ddyfarnu pensiwn ychwanegol

Gall cyflogwr gynyddu buddion aelod drwy ddyfarnu pensiwn ychwanegol hyd at uchafswm o £6,500 y flwyddyn o Ebrill, 2014.

Cyn y rheoliadau newydd, roedd cyflogwyr yn gallu dyfarnu £5000 y flwyddyn yn ychwanegol i aelod o'r cynllun. Ni wnaeth Cyngor Sir Ddinbych ddefnyddio ei ddisgresiwn i ddyfarnu pensiwn ychwanegol o dan y rheoliadau blaenorol.

Byddai darparu dyfarniad pensiwn ychwanegol yn sylweddol ac unwaith y dyfarnwyd, ni ellid cymryd y pensiwn ymaith. Yr argymhelliad o dan y rheoliadau newydd:-

- *ni ddylai fod unrhyw newid i bolisi presennol y Cyngor ar hyn ac felly ni fydd y cyngor yn dyfarnu pensiwn ychwanegol*

b) Ymddeoliad Hyblyg

Mae'r ddarpariaeth hon yn galluogi cyflogwr i roi caniatâd ar gyfer gweithiwr sy'n 55 oed neu drosodd i gael taliad o'u buddion pensiwn a pharhau i weithio i'r cyngor ar gyflog is.

Polisi cyfredol y Cyngor yw caniatáu ymddeoliad hyblyg ar yr amod bod caniatâd yn cael ei roi gan y Panel Ymddeoliad Hyblyg a bod gostyngiad parhaol yng nghyflog neu oriau'r gweithiwr sydd o leiaf 20% a'i fod yn ymddeol yn llawn o fewn 2 flynedd o ymddeol yn hyblyg. Cytunwyd ar hyn a'i fabwysiadu gan y Cyngor Llawn yn ddiweddar.

Yr argymhelliad o dan y rheoliadau newydd yw:-

- *ni ddylai fod unrhyw newid i bolisi presennol y cyngor ar y ddarpariaeth hon*
- *y dylai'r polisi presennol gael ei ail-fabwysiadu o dan y cynllun newydd.*

c) Talu Buddion Pensiwn yn gynnar

O fis Ebrill 2014 gall aelod presennol o'r cynllun pensiwn sy'n 55 oed a throsodd ddewis derbyn taliad o'u buddion ymddeol yn syth, heb ganiatâd eu cyflogwyr, fodd bynnag, bydd y buddion pensiwn sy'n daladwy yn amodol ar ostyngiad actiwaraidd felly ni fydd unrhyw gost i'r cyngor.

Gall gweithwyr 55 oed a throsodd ofyn am daliad o'u buddion ymddeol yn syth yn amodol ar y cyflogwr yn cytuno i hepgor gostyngiadau actiwaraidd. O dan reoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol, mae gostyngiadau actiwaraidd yn cael eu hepgor yn awtomatig yn achos ymddeoliadau colli swydd neu effeithlonrwydd. Polisi presennol y Cyngor yw cyfeirio ceisiadau gan weithwyr i'r Pennaeth Gwasanaeth a'r Pennaeth Cyllid i benderfynu ar hyfywedd ariannol y cais, gyda'r gallu i hepgor unrhyw ostyngiad actiwaraidd.

Mewn achosion o aelodau gohiriedig (cyn-weithwyr), mae ceisiadau i gael buddion ymddeol yn cael eu hystyried fesul achos. Caniateir taliad pensiwn yn gynnar i aelodau gohiriedig pan nad oes cost i'r cyngor neu os yw'r amgylchiadau yn eithriadol a bod y meini prawf ar gyfer sail dosturiol yn cael ei ddangos.

Mae'r rheoliadau newydd yn caniatáu'r disgrisiwn i'r cyflogwr gychwyn y "rheol 85 mlynedd", lle mae oedran aelod a hyd gwasanaeth yn gyfartal i 85 (cyn 65 oed) ar gyfer gweithwyr unigol cyn 60 oed yn achos Ymddeoliad Cynnar. Gall unrhyw gost o hyn gael ei dalu'n gyfan gwbl neu'n rhannol gan y cyflogwr.

Yr argymhelliad yw y dylai'r polisi gael ei fabwysiadu fel a ganlyn: -

- *dylai gweithwyr presennol sy'n ymddeol o 55 oed yn wirfoddol cyn yr oedran pensiwn arferol, sy'n gofyn am daliad o'u buddion pensiwn, gael eu buddion wedi'u gostwng yn actiwaraidd, felly nid oes unrhyw gost i'r cyngor.*
- *Mewn amgylchiadau eithriadol, ar gyfer aelodau gohiriedig, gellir hepgor y gostyngiad ar sail dosturiol, yn unol â'r meini prawf a'r gweithdrefnau cymeradwyo yng nghynllun terfynu cyflogaeth yn gynnar gan y cyngor.*
- *Bydd y Cyngor yn cymeradwyo gweithredu'r rheol 85 mlynedd ym mhob achos lle nad oes cost i'r cyflogwr, gan ganiatáu i'r aelod gymryd eu buddion yn gynnar gyda rhai gostyngiadau actiwaraidd.*
- *Ar gyfer gweithwyr presennol, gall y Cyngor ystyried hepgor gostyngiadau actiwaraidd yn rhannol neu'n llawn a bydd yn ystyried pob achos yn ôl ei rinweddau ei hun gydag achos busnes llawn, sydd i'w gymeradwyo gan y Pennaeth Gwasanaeth, Pennaeth Cyllid a'r Pennaeth Adnoddau Dynol.*

d) Cyfraniadau Pensiwn Ychwanegol (APC)

Mae'r rheoliadau newydd yn caniatáu i aelod wneud cais i dalu cyfraniadau pensiwn ychwanegol i gwmpasu cyfnod o absenoldeb di-dâl awdurdodedig o fewn 30 diwrnod, ond yn caniatáu i'r cyflogwr ymestyn y cyfnod hwnnw. Mae gofyn i'r cyflogwr ariannu dau draean o'r gost os gwneir pryniant o fewn 30 diwrnod.

Gall aelod o'r gronfa pensiwn lleol wneud cais i wneud cyfraniadau pensiwn ychwanegol trwy gyfraniad rheolaidd neu gyfandaliad i gwmpasu cyfnod o absenoldeb di-dâl o ganlyniad i anghydfod masnach. Bydd cost hyn yn cael ei ddiwallu'n llawn gan yr aelod.

Gall aelod o'r gronfa bensiwn lleol wneud cais hefyd i wneud cyfraniadau pensiwn ychwanegol rheolaidd i roi hwb i'w pensiwn. Mae'r rheoliad hwn yn caniatáu i'r cyflogwr, os yw'n dymuno, i ariannu'r gost hon yn gyfan gwbl neu'n rhannol. Mae'r awdurdod gweinyddu, os yw'n dymuno, yn gallu gofyn am adroddiad meddygol gan yr ymgeisydd i ddangos ei fod/bod mewn iechyd da.

Yr argymhelliad yw:-

- *O dan y rheoliadau mae'n rhaid i'r cyflogwr ariannu dau draean o'r gost pan fo'r aelod yn prynu'r cyfraniad pensiwn a gollwyd o fewn 30 diwrnod ar gyfer absenoldeb awdurdodedig. Ni fydd y cyflogwr yn ariannu unrhyw Gyfraniadau Pensiwn Ychwanegol eraill (APC)*

3. Beth yw'r Argymhellion?

Mae'r rheoliadau pensiwn yn ei gwneud yn ofynnol i gyflogwr y cynllun wneud penderfyniad ar bob un o'r pum 'Disgresiwn Cyflogwr.' Rhaid cytuno a chyhoeddi'r Polisi erbyn 1 Gorffennaf, 2014.

Argymhellir bod y disgresiwn a nodir uchod ac yn y polisi sydd ynghlwm yn cael eu mabwysiadu gan y Cyngor Llawn.

4. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae'n ofyniad cyfreithiol i Gyngor Sir Ddinbych gytuno a chyhoeddi Polisi Disgresiynau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol, yn unol â Rheoliadau Pensiwn Llywodraeth Leol 2013.

5. Faint fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Nid oes unrhyw gostau ychwanegol yn gysylltiedig â mabwysiadu'r disgresiynau uchod.

6. Beth yw'r prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb (AEC) a gynhaliwyd ar y penderfyniad? Dylai'r templed AEC wedi'i lenwi gael ei atodi fel atodiad i'r adroddiad.

Mae AEC wedi'i gwblhau (copi ynghlwm yn Atodiad B) ac mae cam gweithredu parhaus wedi'i ei gydnabod i sicrhau bod y "Rheol 85 Mlynedd" yn cael ei chymhwyso'n deg ac yn gyson. Er mwyn sicrhau bod yr achos busnes hwn yn cael ei gwblhau, a dylai penderfyniadau a wnaed gan y Pennaeth Adnoddau Dynol a'r Pennaeth Cyllid fod yn gyson.

7. Pa risgiau sy'n bodoli ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Nid oes unrhyw gostau penodol ychwanegol yn gysylltiedig â mabwysiadu'r disgresiynau uchod.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gydag Archwilio ac eraill?

Mae'r polisi wedi cael ei gyflwyno i'r Cydbwyllgor Ymgynghori Lleol 4 Mehefin, 2014 gydag argymhelliad bod y polisi yn cael ei fabwysiadu gan y Cyngor Llawn. Bydd canlyniad y Cydbwyllgor Ymgynghori Lleol yn cael ei gyfleu ar lafar yn y cyfarfod.

9. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Pŵer i wneud y penderfyniad yw a112 Deddf Llywodraeth Leol 1972